

SAK 7/2002

REGULERING AV FISKET ETTER KONGEKRABBE I 2002.

1. INNLEDNING.

Fisket etter kongekrabbe har hittil vært regulert som en forskningsfangst med hjemmel i saltvannsfiskelovens § 2.

I juni 2000 ble det besluttet å opprette en arbeidsgruppe som skulle vurdere problemstillinger knyttet til den fremtidige forvaltningen av kongekrabbe. Arbeidsgruppen, som avga sin innstilling den 30. august 2001, drøftet problemstillinger knyttet til kongekrabben som introdusert art og til hvilken forvaltningsstrategi som bør legges til grunn. Arbeidsgruppen la også frem forslag til en nasjonal regulering av fangst av kongekrabbe ved overgang til kommersiell fangst.

Følgende hovedtrekk ble lagt til grunn i arbeidsgruppens forslag til forvaltningsstrategi:

- det tillates kun beskatning av hannkrabber over minste tillatte størrelse. Minstemålet er foreslått satt til 137 mm skjoldlengde.
- kvotenivået fastsettes gjennom en bestemt beskatningsgrad som angir andelen av hannkrabber over minste tillatte størrelse i bestanden.
- Norge og Russland beregner nasjonale kvoter ut fra kvotegrunnlaget i sine respektive farvann.
- det foretas en årlig evaluering av beskatningsgraden i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon.
- det tillates kun bruk av teiner med innretninger som forhindrer spøkelsesfiske som redskap i fangst av kongekrabbe.
- fangstperioden ble foreslått satt fra september til januar.

2. DELTAKELSESKRITERIER.

Arbeidsgruppen anbefaler at det etableres en årlig deltakerregulering, hvor målsettingen er å sikre at de som er sterkest berørt av bifangstproblemene får delta i fangsten.

Med bakgrunn i arbeidsgruppens rapport sendte Fiskeridepartementet den 14. februar 2002 på høring et forslag til regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2002. Høringsfristen ble satt til 15. april. Forskriften er i skrivende stund ikke vedtatt.

Forslaget innebærer at det etableres to grupper; en hovedgruppe (gruppe I), som består av de garnfiskerne som er mest berørt av bifangstproblemene, og en bigruppe (gruppe II), som omfatter garn- og linefiskere som er mindre plaget med kongekrabbe som bifangst.

Følgende vilkår er foreslått for deltakelse i fangst av kongekrabbe i 2002:

Gruppe I:

- fartøyet må være registrert i merkeregisteret og være mellom 8 og 15 meter største lengde

- eier av fartøyet og høvedsmannen må være ført på blad B i fiskermanntallet
- eier må ha deltatt med fartøyet og fisket og levert minst 5 tonn torsk med garn i området fra og med Nordkinn og østover til den russiske grense i minst to av årene 1999, 2000 eller 2001, dog begrenset til 1. september 2001.

Gruppe II:

- fartøyet må være registrert i merkeregisteret og være mellom 8 og 15 meter største lengde
- eier av fartøyet og høvedsmannen må være ført i fiskermanntallet
- eier må ha deltatt med fartøyet og fisket og levert minst 3 tonn torsk med garn eller line i området fra og med Nordkinn og østover til den russiske grense i minst to av årene 1999, 2000 eller 2001, dog begrenset til 1. september 2001.

For begge gruppene er det foreslått en dispensasjonsadgang fra kvantumskravet ved blant annet politiske verv eller verv i fiskerierorganisasjoner.

3. REGULERINGSFORSLAG FOR 2002.

Den norske kvoten er i 2002 satt til 100.000 krabber. Av dette er 10.000 krabber foreslått avsatt til forskningsformål. Dette innebærer at 90.000 krabber vil være til disposisjon for fartøy som deltar i det kommersielle fisket.

Når det gjelder fordelingen av totalkvoten mellom de to gruppene, uttaler arbeidsgruppen at denne må reflektere graden av bifangstproblemer, og at hovedtyngden av kvoten derfor bør tildeles fartøy i gruppe I. Arbeidsgruppen har på denne bakgrunn foreslått at deltakende fartøy i gruppe II gis en kvote på inntil 50% av den kvoten som tildeles det enkelte fartøy i gruppe I.

Fiskeridirektøren slutter seg til arbeidsgruppens forslag og tilrår at det ikke fastsettes egne gruppekvoter for henholdsvis gruppe I og gruppe II, men at det enkelte fartøy i gruppe II tildeles en kvote på 50% av kvoten for fartøy i gruppe I.

For å unngå et kappfiske bør en etter Fiskeridirektørens oppfatning regulere fisket etter kongekrabbe med fartøykvoter til de deltakende fartøy. Dette vil gi fiskerne anledning til å planlegge fisket, samtidig som de vil være sikret en viss inntekt. En fartøykvoteregulering vil også bidra til å sikre en best mulig kvalitet, og vil derved gi en større grad av verdiskapning samlet sett.

Antall deltakende fartøy er foreløpig ikke kjent. I forslaget til deltakerforskrift er det lagt opp til en søknadsrunde for dem som ikke oppfyller kvantumskravet. Fristen for å søke om dispensasjon er foreslått satt til 1. juli. Dette innebærer at deltakelsen ikke vil være klar før like i forkant av fangststart. En må imidlertid kunne anta at antall deltakende fartøy vil bli relativt høyt, og at fartøykvotene derfor vil bli lave. Fangst av kongekrabbe vil således kun utgjøre et mindre element i forhold til fartøyets totale driftsgrunnlag.

Tabellene 1 og 2 nedenfor viser en oversikt over antall fartøy mellom 8 og 15 meter fordelt på de ulike lengdegrupper som oppfyller kravet om å fiske minst henholdsvis 5 tonn torsk med garn (gruppe I) og 3 tonn torsk med garn eller line (gruppe II) i minst 2 av årene 1999, 2000 eller 2001, dog begrenset til leveringer før 1. september 2001. Tabell 1 inneholder i alt 113 fartøy, og tabell 2 inneholder 119 fartøy. Det er ikke overlapp mellom tabell 1 og tabell 2.

Tabell 1. Fartøy som har fisket minst 5 tonn torsk med garn i område 03 i minst 2 av årene 1999, 2000 og 2001 (før 1. september).

Lengdegruppe	Antall
8 – 8,99 m.s.l.	11
9 – 9,99 m.s.l.	11
10 – 10,99 m.s.l.	37
11 – 11,99 m.s.l.	8
12 – 12,99 m.s.l.	18
13 – 13,99 m.s.l.	7
14 – 14,99 m.s.l.	21
Totalt	113

Tabell 2. Fartøy som har fisket minst 3 tonn torsk med garn eller line i område 03 i minst 2 av årene 1999, 2000 og 2001 (før 1. september).

Lengdegruppe	Antall
8 – 8,99 m.s.l.	9
9 – 9,99 m.s.l.	19
10 – 10,99 m.s.l.	39
11 - 11,99 m.s.l.	4
12 - 12,99 m.s.l.	17
13 - 13,99 m.s.l.	9
14 - 14,99 m.s.l.	22
Totalt	119

Disse tabellene inneholder imidlertid betydelige usikkerhetsmomenter. Det er for det første ikke tatt hensyn til eiers manntallsstatus (blad A eller blad B), eller om en person er eier av flere fartøy. Tallene referer seg videre til hele hovedområde 03, som er større enn den foreslåtte områdebegrensningen. Et tredje usikkerhetsmoment er at tallene er basert på sluttseddelstatistikk, og at det først og fremst er på bryggeseddelen at lokasjonsfeltet blir utfyllt. Det vil således kun være med utgangspunkt i bryggesedlene en kan få bekreftet hvor fisket faktisk har funnet sted. Tabell 1 og 2 gir følgelig kun en antydning om nivået på deltakelsen i de ulike gruppene, og det er først etter en søknadsrunde, hvor søker må dokumentere at vedkommende har fisket i det aktuelle området, at det nøyaktige antall deltakende fartøy vil være klart.

Tabell 3 og 4 viser den fylkesmessige fordelingen av fartøy som oppfyller det foreslåtte kvantumskravet i henholdsvis gruppe I og gruppe II. Som tabellene viser, vil hovedvekten av fartøyene være hjemmehørende i Finnmark, men det er sannsynlig at en god del fartøy i Troms og Nordland også vil kunne komme med.

Tabell 3. Fylkesvis fordeling av fartøy i gruppe I

Fylke	Antall
Finnmark	81
Nordland	14
Troms	9
Møre og Romsdal	5
Nord Trøndelag	2
Sør Trøndelag	1
Hordaland	1
Totalt	113

Tabell 4. Fylkesvis fordeling av fartøy i gruppe II

Fylke	Antall
Finnmark	80
Nordland	28
Troms	8
Møre og Romsdal	1
Nord Trøndelag	1
Sør Trøndelag	1
Totalt	119

Gruppen deltakende fartøy vil etter høringsforslaget bestå av fartøy mellom 8 og 15 meter. Dette utgjør en relativt homogen gruppe av kystfartøy som ellers driver garn/linefiske. Videre vil det, som nevnt ovenfor, trolig bli relativt mange fartøy med deltakeradgang i kongekrabbefisket, og det vil derfor ikke være behov for å etablere en kvotestige med høyere kvoter for de største og antatt mest effektive fartøyene for å få tatt totalkvoten. Fiskeridirektøren finner at det derfor ikke er behov for å differensiere kvotene etter fartøyenes lengde. Dette vil også være et forenklingselement i forhold til spørsmålet om kvoteberegning ved forlengelse og utskifting til større fartøy, ved at en med like fartøykvoter ikke trenger å ta stilling til om det skal fastsettes en skjæringsdato.

På bakgrunn av ovennevnte vil Fiskeridirektøren derfor tilrå at fisket reguleres med en lik fartøykvote til de deltakende fartøy. En vil videre foreslå at Fiskeridirektøren gis fullmakt til å fastsette fartøykvotene når det er klart hvor mange fartøy som vil kunne delta i fisket.

Dersom utviklingen i fangsten skulle tilsi det, bør Fiskeridirektøren kunne oppheve eller endre de fastsatte kvotene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning vil en slik adgang være nødvendig for å sikre at totalkvoten blir tatt.

Det foreslås på denne bakgrunn at Fiskeridirektøren gis hjemmel til å fastsette de bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en hensiktsmessig og rasjonell avvikling av fisket, herunder fastsette en eventuell dato for refordeling.